

در آستانه گرامیداشت هفته کتاب انجام شد؛

نقد و بررسی کتاب «رسته سنگ اندازان» با حضور نویسنده اثر در کتابخانه عمومی ولایت شهرستان قرچک

نشست نقد و بررسی کتاب «رسته سنگ اندازان» با حضور علی اکبر والایی نویسنده اثر و یوسف قوجق به عنوان منتقد اثر در کتابخانه عمومی ولایت شهرستان قرچک برگزار شد.

به گزارش روابط عمومی اداره کتابخانه عمومی شهرستان قرچک؛ در آستانه گرامیداشت هفته کتاب و کتابخوانی، به میزبانی کتابخانه عمومی ولایت، نشست نقد و بررسی کتاب «رسته سنگ اندازان» با حضور علی اکبر والایی نویسنده اثر، یوسف قوجق منتقد اثر و جمعی از مسئولین شهرستان، کتابداران، اعضاء و علاقه مندان به کتاب در کتابخانه عمومی ولایت شهرستان قرچک برگزار شد.

در ابتدای این نشست بیانیه کتابداران و اعضای کتابخانه های عمومی شهرستان قرچک در خصوص محکومیت حملات رژیم غاصب اسرائیل به مردم مظلوم غزه توسط حنانه توکلی عضو کتابخانه عمومی ولایت شهرستان قرچک قرائت شد.

در ادامه آئینه بیات رئیس اداره کتابخانه های عمومی شهرستان در این نشست اظهار داشت: نگاه اغلب نویسندگان ایرانی به مسئله فلسطین همواره به عنوان ستون اصلی محور مقاومت مطرح بوده و هست و بسیاری از نویسندگان معاصر کشورمان در قالب های ادبی داستان، سفرنامه و پژوهش به مسئله فلسطین پرداخته و آثار ماندگاری در این زمینه خلق کرده اند.

وی افزود: اهمیت این موضوع بیشتر از آن جهت است که مسئله فلسطین، موضوعی نیست که مسلمانان به راحتی از کنار آن بگذرند. باید در این زمینه بویژه در بخش فرهنگی کار جهادی صورت گیرد، چون الان یکی از واقعیت های دنیای امروز، جنگ روایت و واقعیت است؛ ما داریم که دشمنان ملت فلسطین در این بخش سرمایه گذاری عظیمی انجام داده اند و می خواهند هر طوری هست با ساخت روایت های جعلی، واقعیت را وارونه جلوه دهند. در چنین شرایطی وظیفه نویسندگان بویژه در بخش ادبیات مقاومت به مراتب سنگین تر است و آنها باید با نوشتن آثاری که به تبع، مخاطبانی در گوشه و کنار دنیا دارد، واقعیت های مسئله فلسطین را برای جهانیان روشن کنند.

یوسف قوجق، نویسنده و منتقد در این نشست ضمن تبریک هفته کتاب و کتابخوانی گفت: اداره کتابخانه های قرچک و به طور کلی نهاد کتابخانه های عمومی با برگزاری جلسات نقد و بررسی کتاب، اقدامی ارزشمند در خصوص ترویج فرهنگ کتابخوانی انجام داده و از این بابت تشکر می کنم.

وی با اشاره به اینکه مجموعه داستان «رسته سنگ اندازان» روایت زندگی پر فراز و نشیب نوجوانان فلسطینی در مبارزه با اشغالگران صهیونیست است. نوجوانانی که دوشادوش بزرگ ترها، مسیر پرفراز و نشیب انتفاضه را شکل می دادند. سالیان سال بود که مردم فلسطین با دست های خالی در مقابل اشغالگران ایستادگی می کردند و تنها سلاح دفاعی شان سنگ بود. استفاده از سنگ و پرتاب آن به سوی اشغالگران، تنها یکی از اشکال ساده مبارزه بود و این به دلیل سادگی و سهولت، میان مردم فلسطین گسترده گشت. داشت.

قوجق در ادامه گفت: اما نوجوانان مبارز فلسطینی در همین استفاده از سنگ، هر روزی که می گذشت، خلاقیت های بیشتری از خود به خرج می دادند. آنان هر نوبت، با تدابیر

تازه خود، چهره دیگری از مبارزه با سنگ را به رخ اشغالگران صهیونیست می کشانند.

وی افزود: در داستان های این مجموعه، بیش از هر چیز، شاهد آن هستیم که اشکال پیچیده و هوشمندانه ای از مبارزه در میان گروه سنی نوجوان فلسطینی پدیدار می شود. ابداع و گوناگونی یکارگیری شگردهای مبارزه، عزم راسخ و هوشمندی یک ملت در مسیر ایستادگی و مقاومت را به اثبات می رساند. و این همان چیزی است که صهیونیست ها را در رویارویی با مردم فلسطین، مستاصل کرده و از نفس میاندازد.

این نویسنده و منتقد ادبی ادامه داد: نمادپردازی یکی از شاخص های این کتاب هست. خود بحران هایی که توی این داستان هستند قابلیت توسعه دارد و می تواند به جای یک داستان کوتاه یک رمان شود با داستان های بیشتر و حتی حجمی زیادتر.

قوجق افزود: والایی در کتاب اشاراتی به کشتار دیر یاسین مطرح می کند و سریع از آن می گذرد در حالی که یک کشتار بزرگ بود همراه با فجایع بسیار. نویسنده از آن می گذرد و فقط اشاره ای دارد اما مخاطب داستان دوست دارد بیشتر از آن بداند.

این منتقد ادبی تصریح کرد: شخصیت های مکمل مثل ابوظهیر، سلیمان، شعبان، ابوخلیل، رابط جهاد اسلامی، اسم رمز، آن شش یا هفت نفر از داستان رافع، می توانست توسعه داده شوند اما وی سریع از آن می گذرد و فقط به اشاره و اسم اکتفاء می کند، همین شخصیت ابوخلیل یکی از رهبران مهم است و مخاطب می بایست او را بشناسد از طریق شنیده و روایت ها، اما به این ظرفیت یا شخصیت ها عمق داده نشده است.

قوجق در ادامه اظهار داشت: پیشنهاد می شود با توجه به سابقه درخشان و توان بالای نویسندگی ایشان در صورت ویرایش جدید کتاب اگر این اشکالات رفع شود کتاب بسیار فاخرتری خواهد شد هرچند که این کتاب همچون یاقوتی در این ادبیات می درخشد.

وی در ادامه مطرح کرد: آثار والایی علی رغم اینکه کامل به قالب و ساختار داستانی پایبند است، دارای مضامین و بن مایه های دلالت گری است. بی شک خلق داستان هایی از این دست که نویسنده بر عنصر دلالت گری براساس بازنمایی یک جامعه یا واقعه تأکید دارد بسیار حائز اهمیت است چرا که این قبیل آثار ضمن آنکه جذابیت داستانی دارند می توانند برای آیندگان در بازشناسی جامعه دوران خاص مفید باشد.

این منتقد در پایان تأکید کرد: او به جامعه و مسائل پیرامون مردم بی تفاوت نیست و نگاه کاونده ای به مناسبات، فرهنگ و خصلت های فردی و درونگرایانه افراد دارد. جدای از مسائل مطروحه، والایی به خوبی در به کارگیری عناصر داستانی تبحر خود را نشان داده و میان این گونه سازه های داستانی پیوندی اندام وار ایجاد کرده است.

علی اکبر والایی نویسنده کتاب نیز در بخش دیگری از این نشست گفت: شکل گیری مجموعه داستان رسته سنگ اندازان در میانه دهه شصت صورت گرفت. سال هایی که کشور در کوران حوادث جنگ هشت ساله قرار داشت و از سوی عموم مردم، دفاع همه جانبه در مقابل تجاوز دشمن قوت گرفته بود. و اما با وجود این فضای پر التهاب جنگ، مسئله فلسطین و مظلومیت مردم فلسطین در اذهان عمومی ملت ایران مورد اعتنا بود و حمایت های گسترده معنوی از آن می شد. در همین سال ها بود که یک مستند داستانی درباره مظلومیت های مردم فلسطین، در شبکه سراسری تلویزیون به نمایش گذاشته شد و تماشای همین مستند، جرقه نوشتن در باره انتفاضه فلسطین را در ذهن نویسنده ایجاد کرد.

والایی در ادامه سخنانش بیان کرد: مستندی که در آن نمایش داده می شد پس از اشغال فلسطین توسط متجاوزان، چگونه در دیار «کفر قاسم» و «دیر یاسین»، مردمان دو روستا بیرحمانه توسط صهیونیست ها قتل عام شدند. مردم عامی، مردمی که کشاورز و کارگر بودند و در پایان یک روز کاری از سر کار برمی گشتند. مردمی که از کودک تا بزرگسال بر سینه دیوار قرار داده می شدند و مظلومانه به رگبار بسته می شدند. در دیر یاسین جنایت صهیونیست ها در اوج توحش بود.

نویسنده کتاب رسته سنگ اندازان در پایان اظهار داشت: صهیونیست ها در دیر یاسین نه تنها کشتار انجام دادند که مردم مظلوم فلسطین را مثله می کردند. این موارد قلب هر انسان آزاده ای را به درد می آورد؛ چه رسد به کسی که هم کیش و هم دین است. این دغدغه با نویسنده بود تا آنکه داستان هایی با موضوع مردم فلسطین به رشته تحریر درآورد و جملگی داستان ها در برنامه «قصه ظهر جمعه» از رادیو پخش شد و مورد استقبال قرار گرفت و به دنبال آن، نامه های بسیاری از سوی مخاطبان برنامه دریافت می شد که خواستار پخش چنین داستان هایی بودند. رسته سنگ اندازان، پیراسته و ویراسته همان قصه هاست که با محوریت مردم فلسطین و مظلومیت شان نگاشته شده است. با قهرمان هایی که نوجوانان فلسطینی بودند و در داستان ها نقش آفرینی داشتند.

در این بخش از مراسم، برخی از حاضران که کتاب را مطالعه کرده بودند به نقطه نظرات خود پرداختند. آن ها عموماً از مطالعه کتاب راضی و معتقد بودند که نویسنده توانسته با نثری که به کار برده و همچنین توجه به جزئیات و تصویر سازی مناسب در روایت ها، مخاطب را همراه خود به این روایات ببرد.

در ادامه نیز علی اکبر والایی نویسنده اثر به برخی از انتقادهای منتقد جلسه و بعضی از حاضران پاسخ داد و گفت: در داستان کوتاه نویسنده مجالی برای شخصیت پردازی ندارد و اما یکی از برجستگی های این کتاب پرداختن به جزئیات در جهت جذب مخاطب از طریق شخصیت پردازی، مکان و زمان است و اگر در یک داستان، مکان و زمان طوری مطرح شود که شخصیت ها هم کنش گر باشند مخاطب جذب داستان می شود.

والایی درباره سوال یکی از حاضرین مبنی بر این که، فلسطین دور از اینجاست و در این کتاب شخصیت هایی خلق شده که نقش آفرین می کنند چگونه نویسنده این تصویرسازی را انجام داده است؟ هم یادآور شد: در نوشتن یک اثر الزاماًحضور مستقیم داشتن مطرح نیست، کسی که جنگ را درک نکرده هم می تواند با دیدن فیلم های داستانی و مستند، خواندان و مطالعه آثار و منابع فراوان به شناخت برسد و به خلق یک اثر بپردازد.

گفتنی است علی اکبر والایی، متولد ۱۳۴۴، هنر داستان نویسی در حوزه نوجوان و بزرگسال را به صورت حرفه ای از سال ۱۳۶۴ آغاز کرد. یکسال بعد والایی به فعالیت در برنامه ظهر جمعه رادیو پرداخت. وی پیش از این در آموزش و پرورش در نقش مربی هنری به قصه گویی و تدریس داستان و نمایشنامه می پرداخت. والایی به مدت دوازده سال ضمن بروز وقفه هایی، به کار نوشتن داستان در این برنامه مشغول بود. همزمان با داستان نویسی، خلق سی صد نمایشنامه برای رادیو در همان دوران شگفت انگیز است و علاقه و توانمندی والایی را در این وادی می رساند. از ویژگی های بارز والایی خلق آثار داستانی منطبق با حال و هوا و فضای فکری دو گروه سنی متفاوت نوجوان و بزرگسال است. تعداد آثار منتشر شده در این گستره آنقدر چشمگیر است که نتوان والایی را صرفاً جزء گروه نویسندگان نوجوان یا بزرگسال به صورت مجزا در نظر گرفت.

علی اکبر والایی توانسته جوایز بسیاری را نصیب خود کند و این نشانه استحکام نظام درونی و بیرونی داستان هایش است. از جمله آثار برگزیده او می توان به موارد زیر اشاره داشت: مشق خاکی منتخب چهارمین جشنواره کتاب کانون پرورش فکری و رتبه اول کتاب سال ماهنامه سوره نوجوانان، باد در گیسوان آتش کتاب منتخب جشنواره رشد، رسته سنگ اندازان کتاب منتخب جشنواره کانون پرورش فکری، اثر برگزیده نخستین همایش فرهنگی تهران- فلسطین و اثر منتخب سازمان بسیج هنرمندان، خلوت معبد اثر منتخب جشنواره رشد و ایستگاه کتاب منتخب جشنواره داستان های انقلاب کانون پرورش کودکان و نوجوانان.

برخی آثار مطرح والایی عبارتند از: سرزمین خدایان، غریب دریا، دستی از دور، فرزندان صحنه، باد در گیسوان آتش، رسته سنگ اندازان، مردی از مدینه فاضله، آوای پرستو ها، آن سوی تاریکی، پرستوی سال های جنگ، نغمه ساز فاراب، علامه مجلسی، نشان سیمرخ، پرنده ای که تبعید شد، خلوت معبد، سال های ارغوان، ما اختراع کردیم، روزی روزگاری دوستی، ناگهان آن پر رقصان افتاد، خلوت مدیر، راز های ننگین یک قرارداد و ایستاده در کمند.